

Handläggare**Till**Norra innerstadens
stadsdelsnämnd

Telefon:

Underlag till förskolerapport 2026 för Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
2 Styrning och ledarskap.....	5
2.1 Bakgrund.....	5
2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap.....	5
2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?.....	5
2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?.....	5
2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet.....	6
2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?.....	6
2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.....	6
2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.....	7
3 Nationell måluppfyllelse.....	8
3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger.....	8
3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.....	8
3.2 Barngrupper utan förskollärare.....	8
4 Förskolans kompensatoriska uppdrag.....	10
4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket.....	10
4.1.1 Hur har ni arbetet med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?.....	10
4.2 Barns närvaro i förskolan.....	11
4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?.....	11
4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.....	11
4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?.....	11
4.3 Frågor om Kompetensutveckling.....	12
4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året.....	12
4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?.....	12

1 Inledning

På uppdrag av kommunfullmäktige tas en årlig stadsövergripande rapport fram i syfte att på ett överskådligt och lättillgängligt sätt beskriva utvecklingen och kvaliteten i stadens förskolor oavsett regiform.

Rapportens innehåll fokuserar på:

- strategiskt viktiga områden på övergripande nivå
- kommunfullmäktiges budgetuppdrag för verksamhetsområdet förskola samt
- områden kopplade till förskolans nationella uppdrag

Stadsdelsnämnderna bidrar till rapportens innehåll med underlag kring frågeområden som berör den kommunala förskolan. Stadsdelsnämndernas underlag, tillsammans med andra relevanta underlag, ligger till grund för rapporten.

Frågeområden i årets anvisningar finns under rubrikerna:

- Styrning och ledarskap
- Nationell måluppfyllelse
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Stadsdelsnämndernas underlag lämnas i samband med tertialrapport 2 via särskild rapport i ILS:n.

Under varje rubrik i anvisningarna anges bakgrund till det berörda området samt ett antal frågor inom varje område. Anvisningarna anger även hur svaren ska redovisas.

Underlaget kan komma att kompletteras med dialoger mellan förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningar i de frågor där en fördjupad förståelse behövs för att få helhetsbild av det som skrivs fram.

2 Styrning och ledarskap

2.1 Bakgrund

Ledarskapets kvalitet är grundläggande för en välfungerande verksamhet och framgångsrik utveckling av verksamheten. Ledarskap och styrning handlar om att på olika sätt stärka förutsättningarna för verksamheten.

Frågorna handlar om det pedagogiska ledarskapets förutsättningar, om det socioekonomiska stödets användning samt hur införandet av Infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.

2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap

Huvudmannen ansvarar för att ge rektorn förutsättningar att pedagogisk ledare. Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och annan personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt genomförs i enlighet med de nationella målen. Att vara pedagogisk ledare innebär att i enlighet med läroplanen utveckla utbildningen. Det arbetet kräver till exempel resurser såsom avsatt tid eller stöd från huvudmannen. I det ingår vanligtvis även att huvudmannen tydliggör omfattningen av rektorns mandat, uppdrag och befogenheter.

2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?

Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap skapas genom tydliga uppdrag, ansvar och mandat samt genom en organisation som ger rektor möjlighet att prioritera det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingen av utbildningen. Förvaltningen arbetar för att nå en balans mellan gemensam styrning och rektors professionella ansvar för det egna rektorsområdet. Huvudmannen anger riktning, skapar stödjande strukturer och följer upp resultat, samtidigt som rektor har mandat att leda och utveckla den pedagogiska verksamheten utifrån det egna områdets behov och förutsättningar.

Den nya chefs- och ledningsorganisationen är medvetet utformad för att frigöra tid och skapa handlingsutrymme för rektors pedagogiska ledarskap. Det ger rektor bättre förutsättningar att vara närvarande i verksamheten, leda undervisningens utveckling och det systematiska kvalitetsarbetet samt skapa strukturer för kollegialt och professionellt lärande.

2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?

- Vi har utvecklat gemensamma ställningstaganden som ger en gemensam pedagogisk riktning för alla förskolor, samtidigt som rektor ansvarar för den lokala tillämpningen.
- Vi använder kvalitetsdialoger som ett verktyg för analys och utveckling, där resultat

- och identifierade behov ligger till grund för prioriterade utvecklingsinsatser.
- Vi utvecklar kvalitetsarbetet med utgångspunkt i Skolverkets nationella kvalitetssystem, vilket stärker kopplingen mellan nationella mål, huvudmannens uppföljning och varje förskolas verksamhetsutvecklingen.
- Vi tydliggör ansvarsfördelningen mellan huvudman och rektor, vilket stärker rektors mandat och handlingsutrymme som pedagogisk ledare.
- Vi skapar strukturer och stöd som frigör tid för rektors pedagogiska ledarskap, så att rektor kan fokusera på kärnuppgiften: att leda undervisningens utveckling, det systematiska kvalitetsarbetet och arbetet för en likvärdig utbildning.

2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens olika förutsättningar och behov. Samtliga huvudmän fördelar resurser till utbildningen i förskolan och rektorn ansvarar för att fördela resurser inom en förskoleenhet efter barnens olika förutsättningar och behov.

Förskolans utbildning behöver utformas på olika sätt vilket gör att resursfördelningen blir olika för olika förskolor. För att skapa en förskola med utjämnande socioekonomiska effekter är det viktigt att vid resursfördelningen beakta de socioekonomiska förhållanden som barnen lever i. För barn som lever i socioekonomiskt utsatta miljöer kan till exempel barngruppens storlek, personalens utbildningsnivå och personalens språkkunskaper vara extra viktiga.

2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?

Stadsdelsförvaltningen genomför ingen särskild uppföljning av socioekonomisk ersättning, då ingen generell viktning av resurser görs utifrån sådana principer på förvaltningsnivå. Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag följs fördelning av verksamhetsstöd upp för att säkerställa att ersättningen används ändamålsenligt och ger önskad effekt för barn i behov av särskilt stöd. Verksamhetsstöden är avgörande för att möta barns olika behov och möjligheter till lärande och utveckling.

2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet

Infomentor infördes i Stockholms stads kommunala skolor inför höstterminen 2024 som ersättare för den tidigare Skolplattformen. För pedagoger och personal fungerar Infomentor som ett digitalt stöd för dokumentation och elevkommunikation.

2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.

Under vårterminen 2026 genomfördes ett gemensamt arbete för att ta fram underlag för planering och dokumentation i Infomentor. Syftet är att skapa ett mer enhetligt arbetssätt som stärker förutsättningarna för ändamålsenlig dokumentation, uppföljning och analys på undervisningsnivå. Detta ska i sin tur ge rektor och huvudman bättre förutsättningar att följa upp och analysera undervisningens effekter. Som en del av införandet har en arbetsgrupp tagit fram en gemensam planeringsmall med utgångspunkt i de nationella delmålen, vilka ligger till grund för uppföljningen.

Det är ännu för tidigt att avgöra om det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. De gemensamma underlagen har relativt nyligen införts och behöver användas och prövas i verksamheterna under en längre tid innan det är möjligt att få en samlad bild av förändringens effekter.

Målet är att det gemensamma arbetssättet ska skapa en tydligare struktur och en röd tråd från planering och dokumentation på undervisningsnivå till uppföljning och analys på rektors- och huvudmannanivå. På så sätt ska undervisningens kvalitet, utveckling och effekter kunna följas upp mer systematiskt på alla nivåer i styrkedjan för att i sin tur ge värdefulla insikter för samtliga nivåer.

3 Nationell måluppfyllelse

Enligt skollagen ska förskolan säkerställa en trygg, likvärdig utbildning med hög pedagogisk kvalitet för alla barn.

Frågorna handlar om Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger samt antal förskollärare i barngrupper.

3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger

Skolverket och SPSM har genomfört kvalitetsdialoger med Stadsdelsförvaltningarna och Förskoleförvaltningen. Syftet med dialogerna är att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vilket ska leda till ökad kvalitet och likvärdighet i skola och förskola. Dialogerna utgår från områdena likvärdighet, kvalitet samt barns utveckling och lärande och frågor.

3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.

Inför kvalitetsdialogen hade vi identifierat behovet av att stärka det systematiska kvalitetsarbetet, med särskilt fokus på undervisningsnivån. Ett prioriterat utvecklingsområde är att förbättra underlagen från undervisningsnivån och därmed uppföljningen och analysen av undervisningens effekter. Kvalitetsdialogen bekräftade vikten av detta fokus för att skapa relevanta underlag som ger en tydligare bild av undervisningens kvalitet och effekter på barns lärande.

Arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med utgångspunkt i Skolverkets nationella kvalitetssystem kommer därför att fortsätta. En central del är att följa upp delmålen och analysera resultaten för att identifiera utvecklingsområden för att kunna göra prioriterade satsningar.

Vi kommer även att fortsatt fokusera på framgångsfaktorerna med fokus på undervisning och kompetent ledarskap. Ett starkt pedagogiskt ledarskap hos förskollärarna, biträdande rektorer och rektorer är en viktigt förutsättning för att utvecklingsarbetet ska gå genomslag och bidra till en mer likvärdig förskola av hög kvalitet.

3.2 Barngrupper utan förskollärare

Förskoleförvaltningen har under flera år följt upp antalet barngrupper som saknar legitimerade förskollärare.

Med antal barngrupper avses, i enlighet med Skolverkets definition, den konstellation som barn vistas i större delen av dagen.

Enligt *Skollagen* 2 kap. 13, 15 §§ ska en legitimerad förskollärare ansvara för den undervisning som han eller hon bedriver.

Mätdatum är tertialrapport 2, uppgifter kan hämtas via beräkningsmodellen.

Tabell 1.1

	2026 (halvår)
Antal barngrupper totalt	229
Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	0

4 Förskolans kompensatoriska uppdrag

4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket

Personalen i förskolan behöver ha tillräckliga kunskaper för att kunna samtala, läsa högt och introducera nya ord och begrepp för barnen på ett rikt och nyanserat sätt så att bestämmelserna i läroplanen uppfylls.

Under åren har flera utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket har genomförts i alla stadsdelar.

Under 2026 genomför Revisionskontoret i Stockholms stad en revision av förskolepersonalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket.

4.1.1 Hur har ni arbetet med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?

Medarbetare har deltagit i en utbildning för att stärka sin kompetens och yrkeskunskap i svenska. Under vårterminen deltog tio medarbetare, fem handledare och två chefer. Handledare och chefer har deltagit för att under och efter utbildningen kunna vara ett stöd för deltagarna som behöver stärka sin svenska. En förutsättning för att insatsen ska ge genomslag i verksamheten har varit handledare som finns nära till hands i vardagen för att kunna stötta även utanför utbildningstillfällena.

Deltagarna har varit mycket nöjda med insatsen och känner att utbildningen utvecklat deras språk och därmed bidragit till en större förståelse för innehållet i läroplanen och förskolans uppdrag. De chefer och handledare som deltagit upplever att deltagarna är mer aktiva på möten och har fått stärkt självförtroende att prata i vardagen och i kontakt med vårdnadshavarna.

Tabell 1.2

Anvisning

Fyll i tabellen

Svara utifrån stadsdelsövergripande nivå. Om uppgifter inte finns lämna fältet tomt.

Fråga	2024	2025	2026
Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska, totalt för stadsdelsområdet	45	27	10

Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska	20	27	10
--	----	----	----

4.2 Barns närvaro i förskolan

I rapporten Förskola i Stockholm 2025 beskrevs hur stadsdelsförvaltningarna börjat använda sig av den statistik som finns att tillgå genom närvarosystemet Tempus.

4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?

Arbetet med att säkerställa likvärdig tillgång till utbildning har under året innefattat ett fortsatt arbete med att främja närvaro i förskolan genom att analysera och följa upp barns frånvaro och öka dialogen kring vikten av barns närvaro med vårdnadshavarna. Detta görs framförallt på områdes- och enhetsnivå.

Arbetet utgår fortsatt ifrån den rutin som tagit fram kring oroande frånvaro. Rutinen är tydliggör för vilka former av frånvaro som är oroande och hur förskolorna ska agera i olika skeden. Att uppmärksamma oroande frånvaro i förskolan handlar om att säkerställa att barn och vårdnadshavare som behöver stöd får det i god tid, men också om att främja närvaro som ger barnen kontinuitet och delaktighet för likvärdiga möjligheter till utveckling och lärande i förskolan.

Vägledningen som finns för hur verksamheten ska agera vid frånvaro har hittills visat att den nya rutinen resulterat i att förskolorna i högre grad kontakter vårdnadshavarna när förskolan noterar en hög frånvaro. Detta har givit vårdnadshavarna en medvetenhet kring vikten av närvaro varför förskolan systematiskt följer upp frånvaron. Inga generella trender går att utläsa i arbetet med att följa upp barns närvaro. I de individuella fallen där oroande frånvaro uppmärksammas har dialogen med vårdnadshavarna kring vikten av närvaro gett positiv effekt för barnets närvaro i förskolan.

Som en del i arbetet med att stärka samverkan med socialtjänsten har även förskolan delgett socialtjänsten information om hur förskolan arbetar med att främja närvaro och varför närvaro i förskolan fungerar som en friskfaktor. Målet är att stärka den gemensamma förståelsen av närvaro i förskolan som friskfaktor så att socialtjänsten i deras kontakt med barn och familjer frågar och uppmärksammar barns närvaro i förskolan. Detta görs redan i dagsläget men kan stärkas ytterligare.

4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.

Nej.

4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?

Som underlag vid dialog i verksamheten kring oroande frånvaro eller i dialog med vårdnadshavarna för att främja barnets närvaro.

4.3 Frågor om Kompetensutveckling

Huvudmannen ska fortlöpande analysera personalens kompetensutvecklingsbehov. De behov som identifieras i utbildningen ska utgöra utgångspunkten för vilken kompetensutveckling som prioriteras. Huvudmannen behöver därför ge rektorn möjlighet till sådana organisatoriska förutsättningar som är nödvändiga för att rektorn ska kunna genomföra systematiska uppföljningar och analyser av utbildningen.

4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har uppföljningar visat på behov av utveckling inom nedan områden:

- **Stärkt ledarskap på alla nivåer** bland annat genom att stärka rektors pedagogiska ledarskap och förskollärarnas ledarskap
- **Stärka det systematiskt kvalitetsarbetet** med fokus på undervisningsnivån för att förbättra analys av undervisningens effekter på barns lärande
- **Kompetensutveckling i svenska för medarbetare** genom att stärka deras språk och kommunikation och därmed undervisningens kvalitet
- **Stärka förmågan att genomföra barnkonsekvensanalyser.** Arbetet påbörjas under hösten för att säkerställa ett likvärdigt och konsekvent användande
- Utifrån stadens arbete med yrkestitulatur för barnskötare genomförs en **kartläggning av barnskötarnas kompetens**. Kartläggningen visar att vi kommer att ha ett behov av kompetensutveckling och validering av många barnskötare

4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?

Nedan utbildningsinsatser har genomförts:

- Förskollärares ledarskap - Ifous (precis påbörjat)
- Yrkessvenska - Merit
- Flerspråkighetsutbildning - internt
- APL-utbildning
- Arbetsmiljö och ekonomi för biträdande rektorer
- Analysförmåga - för rektorsgruppen samt kommande utbildning via förvaltningens kvalitetsavdelning under höstterminen.
- ABC-förskola för samtliga specialpedagoger
- Specialpedagogik för lärande via skolverket för samtliga specialpedagoger